

ARCHEOLOGIENOTA

WERVIK HELLESTRAAT (prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX,
Tina BRUYNINCKX

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016E61

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: WVI, Baron Ruzettelaan 35, 8310 Brugge
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Wervik Hellestraat (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 56932, Y: 164389; X: 57238, Y: 164584
- ➔ Kadastergegevens: Wervik, afdeling 1, sectie B, percelen 682n⁴ (*partim*), 689b, 690a, 691d (*partim*), 691e, 692e, 692f, en 693a (*partim*) (zie plan in bijlage 3)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat:

- het projectgebied een geografisch gunstige ligging heeft, op matig droge zandleemgronden, palend aan een beek en in de buurt van een grote rivier
- er een relatief grote verwachting is voor de aanwezigheid van archeologische sporen, voornamelijk uit de Romeinse periode, de middeleeuwen en/of de nieuwe tijd;
- de voorziene werken (gebouwfunderingen, nutsleidingen, wegenissen, rioleringen, bufferbekkens) zullen resulteren in een vernieling van het archeologische bodemarchief;
- er in het verleden een aantal gebouwen hebben gestaan op het terrein, maar dat de impact van deze structuren op de bodem vooralsnog niet duidelijk is

Omwille van bovenstaande redenen wordt geconcludeerd dat voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Gezien de topografische

---

ligging, de bodemgesteldheid en de aard van de te verwachten archeologische sporen is een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methode. Een landschappelijk bodemonderzoek, een geofysisch onderzoek, een veldkartering en archeologische booronderzoeken zullen weinig tot niks bijdragen aan het beantwoorden van de onderzoeksvragen en worden niet weerhouden in het kader van dit project. Dit wordt in hoofdstuk 2.5. van het verslag van resultaten gemotiveerd.

Het onderzoeksterrein was bij schrijven van deze archeologienota nog niet vrij om te betreden. De verkoopsakte (extract zie bijlage 24 in het verslag van resultaten) stipuleert dat de verkoper van de gronden deze in eigen gebruik heeft en dat het gebruik in onderling overleg met de aankoper (de initiatiefnemer voor deze archeologienota) kan worden verder gezet tot de aanvang van de werken. De gebruiker wenst het terrein zolang mogelijk te gebruiken. Gevolg is dat het voorgestelde proefsleuvenonderzoek dient te gebeuren in het traject van uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven moet voldoen.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 2,7 hectare en dient volledig onderzocht te worden door middel van proefsleuven (zie figuur 1).

Figuur 1: Luchtfoto uit 2015 met aanduiding van het projectgebied en de aan te leggen proefsleuven. De gebouwen in het zuidelijk deel van het terrein worden in de nabije toekomst gesloopt (bron kaartmateriaal: Geopunt; aanmaak plan: 26/09/2016).

• **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven voor het vooronderzoek let ingreep in de bodem door middel van proefsleuven. Deze onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Wat is de aard van de sporen en/of artefacten (bewoning, funerair, ambachten,...)?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Zijn er zones waar de bodem verstoord is?

- Is er verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, specificeer.

- **Plan van aanpak**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven over het volledige onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd, op die manier is er het meeste kans om sporen van oude gebouwen (die in de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen hoofdzakelijk oost-west georiënteerd waren) aan te snijden. Per sleuf en minstens om de 50m wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrinkt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein. Er worden extra volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 10% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens maximaal de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk benaderd. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methode dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek op

---

zandleembodems, en beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek.

→ Gedurende het veldwerk dient een aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zandleembodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.